

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ... ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΞΑΝΑΣΤΑΥΡΩΝΕΤΑΙ

Του ΜΑΝΟΥ ΔΑΝΕΖΗ

Επικούρου Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών

Διανύοντας μια κρίσιμη για την ανθρωπότητα περίοδο, που μέλλει να διαμορφώσει τον κοινωνικό και γεωγραφικό χάρτη των Βαλκανίων, δεν θα πρέπει να έχει διαφύγει της προσοχής μας η γιγαντούμενη προσπάθεια εκ μέρους των μεγάλων (;) δυνάμεων, ανασυγκρότησης θρησκευτικών μετώπων, που θα τους έδινε τη δυνατότητα ελέγχου φανατισμένων, άρα και ελεγχόμενων μαζών.

Το γεγονός αυτό, αν συνδυαστεί με την προσπάθεια ανάδειξης, μουσουλμανικών θρησκευτικών μειονοτήτων (βλέπε Βοσνία), σε δικαιωματικούς διεκδικητές εδαφών, δημιουργεί σκέψεις μελλοντικών κατευθυνόμενων, θρησκευτικών, θερμών συγκρούσεων, οι οποίες θα αποτελούσαν τις ψευδειαγραφές αφορμές επιβολής των σχεδίων της νέας τάξης στην περιοχή.

Πέραν όμως αυτού, δεν θα πρέπει να υποτιμηθούν τα οφέλη που θα απεκόμιζαν κάποιες ξένες δυνάμεις από μια αναζωπύρωση της ρήξης Καθολικής και Ορθόδοξης Εκκλησίας (βλέπε Ουνια κλπ), η οποία κατά τα Ιρλανδικά πρότυπα θα μπορούσε να δυναμτίσει την κοινωνική ενότητα μιας ενιαίας Ευρώπης.

Ιδιαίτερα όμως τους Έλληνες ενδιαφέρει η προσπάθεια ΗΠΑ και ΡΩΣΙΑΣ να οικοδομήσουν ένα καινούργιο εκκλησιαστικό στάτους κβο με δυναμικό πόλο τη Χριστιανική Ορθοδοξία. Είναι χαρακτηριστική η δήλωση Μπους "....αναμένουμε, και θα ενισχύσουμε έναν ενεργότερο ρόλο εκ μέρους της Ορθοδοξίας στις συντελούμενες μεταβολές στην Ανατολική Ευρώπη..."

Είναι πλέον φανερό ότι οι "άθεοι" Ρώσοι, όσο και οι "χριστιανοί" των ΗΠΑ, αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν τις μεταφυσικές ανησυχίες των λαών της περιοχής, σαν υποκατάστατο μιας καταρρεπούσας κομματικής και νεοϊμπεριαλιστικής κηδεμονίας.

Δύο είναι όμως τα βασικά προβλήματα που

εμποδίζουν την υλοποίηση του σχεδιασμού. Πρώτον η αδυναμία της Ορθόδοξης Εκκλησίας να ελιχθεί επιτυχώς στους διεθνείς πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς διαδρόμους, κατά το πρότυπο του Βατικανού.

Το πρόβλημα αυτό βέβαια, έχουν αναλάβει

τρίγωνο, Ελληνισμός - Χριστιανισμός - Βυζάντιο.

Με στόχο την κάμψη της Ελληνικής αυτής επιρροής έχουν επιχειρηθεί επεμβάσεις, κατάλυσης των δικαιωμάτων Πατριαρχείων Ελληνικής επιρροής: Αναφέρουμε ενδεικτικά

τις παρεμβάσεις του Ισραήλ στις δικαιοδοσίες του Πατριαρχείου Ιερουσαλύμων, καθώς και την βίαιη προσπάθεια απομάκρυνσης των Ελλήνων της Γεωργίας, κύριου παράγοντα στηρίξης και ελέγχου του νεοσύστατου για πολιτικούς λόγους Πατριαρχείου Γεωργίας (Μεσημβρινή 1/3/90).

Στο εσωτερικό της Ελλάδος, όπου η Ορθοδοξία αναδεικνύεται ουσιαστικά σε κύρια πολιτειακή συνιστώσα, οι προσπάθειες διάλυσης της συνοχής της περνούν μέσα από τα κανάλια μιας ιδιότυπης αποσταθεροποίησης με στόχο την πολυδιάσπασή της. Στο σημείο αυτό δεν πρέπει να ξεχνάμε την ιστορία του πρώην πρεσβευτή των ΗΠΑ στην Αθήνα κ. Μ. Σωτήρχου, και χιονοστιβάδα των περιέργων επαφών του με εκκλησιαστικούς και παραεκκλησιαστικούς παράγοντες. Ιδιαίτερα σημειώνουμε κάποιες δηλώσεις του κ. Σωτήρχου που παρ'όλιγον να τον εμπλέξουν σοβαρά στις περιπλοκές ισορροπίες και αντιθέσεις της Εκκλη-

σιαστικής μας ζωής.

Δεδομένης λοιπόν της προσπάθειας του ξένου παράγοντα, να ξανασταυρώσει προσεχώς το Χριστό της Ελληνικής Ορθοδοξίας στο όνομα της εγκαθίδρυσης μιας νέας τάξης στην περιοχή, μήπως θα πρέπει να υπάρξουν άμεσες Ελληνικές ενέργειες;

Εφόσον πλέον η θρησκεία έγινε από τις μεγάλες δυνάμεις μέσον άσκησης εξωτερικής πολιτικής, πιστεύουμε ότι έφθασε η ώρα της ίδρυση ενός ανεξάρτητου υπουργείου θρησκευμάτων. Και βέβαια ούτε λόγος αυτή την στιγμή για διαχωρισμό Εκκλησίας και Πολιτείας και αυτό άσχετα από τις οποίες προδοκατορικές προκλήσεις που θα έχουν σαν στόχο αυτό τον διαχωρισμό.

να το λύσουν, δραστήριοι διεθνείς, πολιτικοί παράγοντες τουλάχιστον όσον αφορά τα Πατριαρχεία Κωνσταντινούπολης και Μόσχας. Ιδιαίτερα όσον αφορά το πρώτο πρέπει να προσεχθούν οι κινήσεις του Φαναρίου και των Υψηλών συνομιλητών του, εφόσον το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως υπό την "ευρεία" έννοια, μέλλει να αποτελέσει κύριο μοχλό πίεσης στην προσπάθεια των μεγάλων δυνάμεων να ανατρέψουν τις συνθήκες της Λαζάνης και του Μοντρέ (βλέπε ΛΙΜΑΝΙ, Σελ. 92).

Δεύτερο πρόβλημα, για τον ξένο παράγοντα, είναι η ισχυρή Ελληνική επιρροή πάνω στα Ορθόδοξα κέντρα εξουσίας, η οποία πηγάζει από το ενιαίο ιστορικά και πολιτιστικά